

Liikenne- ja viestintäministeriö
Lausuntopyyntö 20.8.2018

Valtatie 8 koko matkalta sekä Laihia-Jalasjärvi-väli valtatiellä 3 kuuluvat runkoverkkoon

Runkoverkkoesityksessä on kaksi valtatieta, vt 8 ja vt 3, joista on jätetty merkittäviä osuuksia esityksen ulkopuolelle. Molemmat sijoittuvat Pohjanmaan kauppakamarialueelle.

Suomen taloudellinen menestys nojaa pitkälti vientiin. Länsirannikon maakunnissa viennin osuus on maan keskiarvoa selvästi korkeampi. Menestyvän vientiteollisuuden elinehto on toimiva infrastruktuuri eikä yritysten toimintaedellytysten ja tulevaisuuden kilpailukyvyyn kannalta on tärkeää, että valtatieltä 8 ja 3 kuuluvat kokonaisuudessaan runkoverkkoon.

Valtatie 8

Valtatie 8 yhdistää länsirannikon vientiteollisuuden satamiin ja lentoasemiin. Tien merkitystä korostaa se, ettei Kokkolan ja Turun välillä ole rannan suuntaista rautatieyhteyttä.

Valtatien 8 varren teollisuuden vaikutus Suomen taloudelle on vuosittain kymmeniä miljardeja euroja. Tien ylläpito ja investoinnit täytyy suhteuttaa tien merkitykseen, pelkkä liikennemäärien tarkastelu ei riitä.

Perustelut valtatie 8 kuulumiseksi koko matkaltaan runkoverkkoon:

- Kauppakamarialueen (Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa) teollisuustuotannon liikevaihdosta 71 % lähtee vientiin, koko maan keskiarvo on 57 % (Lähde: Tilastokeskus).
- Länsirannikon maakunnat vievät 28 % Suomen tavaraviennistä (Lähde: Tulli).
- Suomen tavaraviennin arvosta 37 % kulkee länsirannikon satamien kautta (Lähde: Tulli).
- Vt:tä 8 pitkin kulkee 10 000 erikoiskuljetusta joka vuosi (Lähde: Pirkanmaan ELY-keskus). Kuljetusten määrä ja taloudellinen arvo ovat huomattavat kansainväliselläkin tarkastelulla. Erikoiskuljetuksissa viedään ylisuuria kappaleita, kuten muuntajia, laivanmoottoreita, talopaketteja, veneitä sekä ydinvoiman ja tuulivoiman rakentamisessa tarvittavia kappaleita.
- Vt:n 8 varrella sijaitsevat satamat palvelevat laajasti koko Suomea ja osa niistä lisäksi kansainvälistä transitoa. Vt 8 on siten kansainvälisesti merkittävä yhteys pitkämatkaisille kuljetuksille, minkä vuoksi se sisältyy kokonaisuudessaan ehdotukseen TEN-T:n kattavaksi verkoksi.
- Viennin lisäksi vt:llä 8 on merkitystä tuonnille, kotimarkkinateollisuudelle, kaupalle, työmatkaliikenteelle sekä kotimaiselle ja kansainväliselle matkailulle.
- Vt 8 kytkee länsirannikon kaupungit ja kunnat, satamat sekä lentoasemat toisiinsa ja muuhun Suomeen sekä lopulta Eurooppaan ja maailmaan. Se muodostaa

merkittävän väylän intermodaaliselle, eri liikenne- ja kuljetusmuodot yhdistävälle liikenteelle.

- Vaasa-Uumaja -yhteys on Euroopan pohjoisin ympärivuotinen, säännöllinen laivareitti, joka tarjoaa nopean yhteyden Ruotsiin. Yhteys jatkuu Norjaan ja Atlantille saakka ja tarjoaa kansainvälisen logistiikan kehittymismahdollisuuksia. Sillä välin, kun Jäämeren yhteyttä vasta pohditaan, Vaasasta on jo käyttökelpoinen kansainvälinen reitti. Laivareitille on tulossa uusi laiva, joka saadaan liikenteeseen 2021.
- Infrastruktuurin tehtävä on parantaa saavutettavuutta ja luoda siten pohjaa yritysten tuleville investoinneille sekä varmistaa, että tehdyt investoinnit voidaan hyödyntää tehokkaasti. Yritysten investoinnit Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan alueelle ovat viime ja tänä vuonna olleet yhteensä n. 800 M€ ja vuonna 2019 tai sen jälkeen toteutettavaksi suunniteltujen investointien kokonaisarvo on 1400 M€ (Lähde: Pohjanmaan kauppakamarin jäsenkysely 9/2018, johon vastasi 130 yritystä). Wärtsilän elokuussa julkaistu, vuonna 2020 käyttöön otettava innovointi- ja tuotantokeskus on yksi näistä.

WSP Finland on tehnyt selvityksen vt:n 8 taloudellisesta merkityksestä. Selvitys on luettavissa osoitteessa: http://www.ostro.chamber.fi/tmp_kauppakamari-2_actual_0.asp?sua=2&lang=1&s=930

Valtatie 3

Toinen runkoverkkoon kuuluva tieosuus on valtatiellä 3 oleva Laihian ja Jalasjärven välinen, noin 70 km:n osuus.

Perustelut valtatie 3 kuulumiseksi koko matkaltaan runkoverkkoon:

- Vt 3 Pohjanmaan ja Etelä-Suomen välillä on Suomen tärkeimpiä teollisuuden ja kaupan väyliä.
- Valtatie 3 on osa Eurooppatie 12:ta, joka alkaa Helsingistä Suomesta ja päättyy Mo i Ranaan Norjaan. Uuden laivan myötä liikenne Vaasan kautta Ruotsiin ja siitä edelleen Norjan kautta Atlantille kasvaa.
- Runkoverkkoesityksessä runkoverkkoon kuuluisi vt 3 Jalasjärvelle saakka, osia valtateista 18 ja 19 sekä vt 3 Laihialta Vaasaan. Tämä runkoverkon koukkaus Seinäjoen kautta pidentää Vaasan ja Tampereen välistä matkaa 20 kilometrillä. Pidentäminen on niin merkittävä, että tätä kiertoreittiä ei valita.
- Laihian ja Jalasjärven välillä lähes 80 % kuorma-autoliikenteestä on puoliperävaunullisia tai täysperävaunullisia rekkoja. Se osoittaa, että vt:llä 3 myös Jalasjärven ja Laihian välillä on merkittävä määrä pitkämatkaista tavaraliikennettä, ja siten on perusteltua, että myös tämä osuus vt:stä 3 kuuluu runkoverkkoon eikä runkoverkkoa kierrätetä Seinäjoen kautta.

Pohjanmaan kauppakamari vaatii valtateiden 8 ja 3 liittämistä koko matkaltaan runkoverkkoon ja ylimpään palvelutasoluokkaan, sillä perustetta niiden jättämiselle runkoverkon ulkopuolelle ei ole.

Juha Häkkinen
toimitusjohtaja
Pohjanmaan kauppakamari

Paula Erkkilä
johtaja
Pohjanmaan kauppakamari